

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)

Навчально-науковий інститут фінансів,
економіки, управління та права

Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної
академії наук України» (Україна)

Інститут демографії та проблем якості життя
Національної академії наук України (Україна)

Херсонський навчально-науковий інститут (Україна)

Національного університету кораблебудування
імені адмірала Макарова (Україна)

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова (Україна) Навчально-
науковий інститут «Українська інженерно-педагогічна академія» Харківського

Національного університету імені В.Н. Каразіна (Україна)

Центр міграційних досліджень Варшавського університету (Польща)

Вільнюський технічний університет імені Гедимінаса (Литва)

Університет в Нове Місто (Словенія)

Інститут інновацій «Ідея» (Латвія)

Тракійський університет (Болгарія)

СУЧАСНА ЕКОНОМІЧНА НАУКА: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

Матеріали XIV Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції з міжнародною участю
07 листопада 2024 року

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА

Полтава 2024

Література

1. Про Рекомендації парламентських слухань на тему: Стратегія інноваційного розвитку України на 2010-2020 роки в умовах глобалізаційних викликів. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2632-VI#Text>
2. Міністерство економіки України. Стратегія розвитку малого та середнього підприємництва в Україні на період до 2027 року. URL: <https://me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=161fb74b-c8ad-4cc5-b7ed-645962eb2e28&title=StrategiiaRozvitkuMSB>
3. Химич І. Г. Особливості інноваційної діяльності в Україні в умовах війни. *Галицький економічний вісник Тернопільського національного технічного університету*. 2023. №5(84). С. 142-150. URL: <http://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/43123>

УДК 330.322.1(477)

Грицько Д.А., Житник Д.М., Шульга А.В., студенти,
Чижевська М.Б., к.е.н., доцент
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

КАПІТАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ В ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ

Капітальні інвестиції відіграють ключову роль у розвитку економіки будь-якої країни, оскільки сприяють підвищенню виробничих потужностей, модернізації інфраструктури та забезпеченню довготривалого економічного зростання. В Україні, де економіка переживає низку структурних змін, капітальні інвестиції набувають особливої важливості, адже вони стають основою для подолання кризових явищ та посилення конкурентоспроможності країни на міжнародній арені.

З моменту здобуття незалежності Україна стикалася з низкою політичних та економічних викликів, які впливали на рівень капітальних інвестицій. Основними чинниками, що визначають стан інвестицій, є внутрішня політична стабільність, прозорість ведення бізнесу, макроекономічні показники та зовнішня політика. На початку 2010-х років капітальні інвестиції в Україні показали поступове зростання завдяки лібералізації окремих секторів економіки, таким як енергетика, транспортна інфраструктура та агропромисловий комплекс[1].

Проте, із початком військової агресії росії в 2014 році обсяги капітальних інвестицій різко скоротилися, що було спричинено зростанням ризиків для іноземних інвесторів, відтоком капіталу та внутрішньою економічною нестабільністю. Війна на сході України та анексія Криму призвели до переорієнтації державних та приватних ресурсів, де пріоритетом стали оборонний сектор та реабілітація постраждалих регіонів, що відволікало увагу від довгострокових інвестиційних проектів у цивільному секторі. Водночас

міжнародна підтримка та допомога західних країн та організацій відкриває додаткові можливості для залучення капітальних інвестицій у ключові сектори економіки, такі як відбудова інфраструктури, зміцнення енергетичної незалежності та підвищення обороноздатності.

З 2016 до 2019 року спостерігалось поступове відновлення капітальних інвестицій, зокрема завдяки стабілізації курсу гривні, підтримці міжнародних фінансових організацій (МВФ, ЄБРР, Світового банку) та реалізації реформ, спрямованих на боротьбу з корупцією та дерегуляцію бізнесу. У цей період капітальні інвестиції активно залучались у сектори енергетики (зокрема, розвиток відновлюваних джерел енергії), сільського господарства та транспортної інфраструктури. Важливим стимулом для іноземних інвесторів стало підписання Угоди про асоціацію з ЄС, що дозволило Україні поглибити економічні зв'язки з країнами Євросоюзу та спростити умови доступу до європейського ринку для українських товарів і послуг.

Пандемія COVID-19 у 2020 році спричинила серйозний спад капітальних інвестицій в українську економіку. Через карантинні обмеження, зниження ділової активності та падіння попиту на міжнародних ринках українські компанії були змушені скоротити інвестиційні витрати, зосередившись на підтриманні ліквідності та стабільності своїх операцій. Водночас, інтерес до України з боку іноземних інвесторів частково залишився завдяки перспективним сферам, як-от ІТ, сільське господарство, енергетика, де наявний великий потенціал розвитку, підтриманий міжнародними донорами[2].

Динаміка капітальних інвестицій в економіку України в період з 2014 по 2021 роки характеризується поступовим відновленням після спаду, спричиненого російською агресією, та залежить від глобальних економічних трендів, внутрішніх реформ та інвестиційної привабливості країни. Водночас, інвестиції в інноваційні сектори, такі як ІТ та біотехнології, хоча і демонструють зростання, залишаються недостатніми для диверсифікації економіки та забезпечення довгострокового економічного зростання. Головними бар'єрами для залучення інвестицій залишаються корупція, нестабільність законодавства, недостатня захищеність прав інвесторів та обмежений доступ до фінансування для малих і середніх підприємств.

З 2021 року спостерігається відновлення інвестиційного клімату, чому сприяє новий пакет реформ, зокрема поліпшення умов для бізнесу, впровадження антикорупційних заходів та спрощення процедур ліцензування. Держава також ініціює проекти з державно-приватного партнерства для залучення інвестицій у стратегічні об'єкти інфраструктури (дороги, порти, аеропорти), що має сприяти економічному зростанню в довгостроковій перспективі[3].

Аналіз стану капітальних інвестицій в Україні демонструє, що незважаючи на численні виклики, пов'язані з політичною нестабільністю, військовою агресією та економічними кризами, країна має значний потенціал для залучення інвестицій. Капітальні інвестиції є критично важливими для

модернізації інфраструктури, підвищення конкурентоспроможності економіки та забезпечення сталого зростання.

Література

1. Богдан Т.П. Глобальний борг як індикатор проблем світової економіки та виклики для фінансової політики України. *Фінанси України*. 2019. № 9. С. 43– 63.
2. Чернишев В. Г. Д. В. Окара, І. Л. Ковальова. Аналіз стану капітальних інвестицій в економіку регіонів України. *Ефективна економіка*. 2020. № 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2020_1_34.
3. Машлій Г. Регіональний аспект процесів інвестування в Україні: стан та проблеми вдосконалення управління [Електронний ресурс] / Галина Машлій // *Соціально- економічні проблеми і держава*. 2018. С. 102-111. URL: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2018/18mhbpvu.pdf>.

УДК 658.155

Гурошева Д.А., студентка,
Шевченко О.М., к.е.н., доцент
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ШЛЯХИ ЗБІЛЬШЕННЯ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

На сьогодні складні умови сучасної економічної ситуації в країні спричиняють зниження доходів багатьох підприємств, незалежно від їх форми власності, що негативно впливає на показники рівня прибутку та загальної ефективності виробництва. Рівень доходів є важливим показником, який дозволяє оцінювати успішність роботи підприємства, оскільки він не лише відображає загальну фінансову стабільність компанії, але й свідчить про її здатність адаптуватися до змін на ринку, реагувати на потреби споживачів та впроваджувати нові технології. Зростання доходів може свідчити про успішну маркетингову стратегію, ефективне управління витратами та високий рівень задоволеності клієнтів, що в підсумку сприяє розширенню підприємницької діяльності та підвищенню її конкурентоспроможності.

Для того, щоб підвищити рівень доходів, необхідно побудувати правильну систему управління ними, тобто систему управління фінансовими ресурсами. Підприємства, на яких здійснюється контроль над такими ресурсами, є більш успішними за своїх конкурентів. Процес побудови системи управління доходами є складним, але важливим завданням для керівництва підприємств. Така система має відповідати принципам достовірності, своєчасності, точності та залежить від цін продажів, обсягів реалізації, витрат на виробництво.